

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/111/2019
Identifikačné číslo spisu:	2716204963
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Ľubomíra Kúdelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:2716204963.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Realin, s.r.o., Potočná 249/16, Skalica, IČO: 46 526 366, zastúpeného advokátkou JUDr. Alenou Arbetovou, so sídlom Námestie sv. Martina 3A, Holíč, proti žalovanému: COOP Jednota Radošovce, spotrebné družstvo, so sídlom v Radošovciach, IČO: 17 642 795, zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Pekarom, so sídlom Potočná 191/39, Skalica, o zaplatenie 576,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 7Cb/59/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 26. februára 2019, č. k. 31Cob/11/2018-205, takto

rozhodol:

I. Dovolanie odmieta.

II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 26. februára 2019, č. k. 31Cob/11/2018-205 potvrdil rozsudok Okresného súdu Skalica (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 15. novembra 2017, č. k. 7Cb/59/2016-143, ktorým súd prvej inštancie žalobu o zaplatenie sumy 576,- eur s príslušenstvom zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

1.1. V odôvodnení rozsudku uviedol, že súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, že dohodou o prevzatí dlhu prešiel na I. K. dlh žalobcu ako dlžníka voči žalovanému v celkovej výške 2 619,50 eur, ktorá bola špecifikovaná v čl. I dohody o prevzatí záväzku. Príslušenstvo pohľadávky však na preberajúceho dlžníka neprešlo. Rovnako tak krajský súd uviedol, že pohľadávka žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia zanikla započítaním s pohľadávkou žalovaného na poplatok z omeškania na základe započítacieho prejavu žalovaného z 18. marca 2016, a to v rozsahu, v akom sa predmetné pohľadávky kryjú. Krajský súd mal preukázanú existenciu pohľadávky žalovaného, keď v odôvodnení svojho rozsudku uviedol podrobný výpočet poplatku z omeškania. Síce predmetná pohľadávka žalovaného bola v nižšej sume (786,52 eur), než v žalovaným uvedenej a fakturovanej sume (844,60 eur), nič však nebránilo tomu, aby došlo k započítaniu pohľadávok. K námietke žalobcu spochybňujúcej existenciu pohľadávky žalovaného odvolací súd uviedol, že samotné ničím nepodložené tvrdenie, že pohľadávka nie je dostatočne špecifikovaná, a teda neexistuje, nemožno považovať za relevantné spochybnenie tvrdení žalovaného o existencii jeho na započítanie spôsobilej pohľadávky voči žalobcovi.

Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že súd prvej inštancie nevzal do úvahy jeho platby v celkovej výške 1 565,- eur, odvolací súd poukázal na rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý sa vysporiadal s tým, prečo nebolo možné v konaní prihliadať na žalobcom predložené pokladničné doklady.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dňa 16. júla 2019 dovolanie, ktorým sa domáhal, aby dovolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“).

2.1. Namietanú vadu zmätočnosti videl dovolaateľ v nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku, keď poukázal na to, že k 19. februáru 2015 bol jeho dlh na nájomnom 1 506,13 eur, ktorý sa zaviazal splácať počnúc mesiacom marec 2015 sumou 150,- eur mesačne, pričom do 1. júla 2015 uhradil žalovanému sumu 1 565,- eur. K 7. augustu 2015 mal byť v zmysle dohody o prevzatí záväzku dlh v celkovej výške 2 619,50 eur, ktorý prešiel na I. K.. Správny dlh na nájomnom tak mal predstavovať sumu 1 381,13 eur. Z uvedeného dôvodu tak bola sporná existencia započítavanej pohľadávky, pretože ak by započítaná pohľadávka vôbec neexistovala, bola by procesná obrana žalovaného v spore neúčinná. Konajúce súdy však nedali odpoveď na vznesené námietky týkajúce sa existencie započítavanej pohľadávky. Dovolaateľ pritom poukázal na žalovaným nesprávne uvedenú výšku dlhu, s čím sa podľa jeho názoru stotožnil aj odvolací súd. Žalovaný tak podľa žalobcu neunesol dôkazné bremeno ohľadne svojej pohľadávky, pričom dodal, že ak sa v konaní preukáže spornosť pohľadávky, nemôže prísť k jej započítaniu.

2.2. Konajúcim súdom žalobca vytkol, že všetky úhrady nájomného vykonané po 19. februári 2015 označili ako úhrady na splácanie akéhosi neexistujúceho záväzku, pričom z jednotlivých platieb bola zrejma ich adresnosť. Argumentácia ohľadne nespárovania platieb vyslovená súdom prvej inštancie je podľa dovolaateľa nesprávna, keďže prípadné nesprávnosti v účtovníctve žalovaného nemôžu byť v neprospech žalobcu, o to viac, ak príjmové doklady vytváral žalovaný.

2.3. Dovolaateľ záverom vytykal odvolaciemu súdu, že k namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu skonštatoval len stotožnenie sa so závermi súdu prvej inštancie, pričom v konaní poukázal na závery prezentované v odbornej literatúre, v zmysle ktorej pri prevzatí dlhu neprechádza na preberajúceho dlžníka s istinou pohľadávky jej príslušnosť jedine vtedy, ak si to zmluvné strany výslovne vylúčili. Zároveň dodal, že bez vysvetlenia ostalo jeho poukázanie na to, že ak listina obsahuje ustanovenia, ktoré nemajú zrejmy výklad, je potrebné ich vykladať v neprospech toho, kto listinu pripravoval. Žalovaný pritom v rámci konania spornosť jeho pohľadávky nevylúčil a nevyvrátil, ba naopak malo byť preukázané, že pohľadávka žalovaného je nielen sporná, ale vzhľadom na skutkový stav aj neexistujúca.

3. Žalovaný vo vyjadrení z 26. septembra 2019 navrhol dovolanie odmietnuť.

4. Najvyšší súd ako súd dovolací (podľa § 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas žalobca zastúpený advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C.s.p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. Námietka týkajúca sa nepreskúmateľnosti rozhodnutí súdov nižšej inštancie nemôže v predmetnom spore obstáť. Vo veci rozhodujúci senát dovolacieho súdu konštatuje, že predmetná námietka nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. automaticky v každom jednom prípade, keď sa neúspešná strana nestotožní s rozhodnutím odvolacieho súdu (prípadne aj súdu prvej inštancie). Naopak k posudzovaniu prípustnosti dovolania pri uplatnení námietky nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu treba pristupovať individuálne s prihliadnutím na konkrétnu rozhodovanú vec. Na mieste je tak reštriktívny prístup a rovnako tak platí, že nie je možné posudzovať odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu izolovane, ale v spojení s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže obidve rozhodnutia tvoria jeden celok. Uvedené platí osobitne v prípadoch, ak odvolací súd pri potvrdení rozhodnutia súdu prvej inštancie postupuje podľa § 387 ods. 2 C.s.p.

5.1. Prípustnosť dovolania na základe tvrdenej nepreskúmateľnosti rozhodnutia môže byť daná v prípadoch, ak odvolací súd nedostatočným odôvodnením svojho rozhodnutia znemožní strane v dovolaní uplatniť dovolací dôvod podľa § 432 C.s.p., t. j. namietat nesprávne právne posúdenie veci (rovnako aj 3Obdo/42/2019); ak odvolací súd uskutoční výklad právneho predpisu na zistený skutkový stav veci, ktorý je ústavne nesúladný, svojvoľný a bez presvedčivého a racionálneho logického odôvodnenia (viď

aj 3Obdo/72/2016 a 3Obdo/10/2017), alebo ak sa odvolací súd nevysporiada so skutočnosťou, ktorá je kľúčová pre rozhodovaný spor a má podstatný vplyv na výsledok konania (viď aj 3Obdo/93/2019).

6. V rozhodovanom spore podľa názoru dovolacieho súdu nešlo o žiadnu z výnimiek uvedených vyššie, ktorá by mohla založiť prípustnosť dovolania.

6.1. Súd nižšej inštancie vo svojich rozhodnutiach dostatočným spôsobom vysvetlili, prečo podľa ich názoru prešiel dohodou o prevzatí dlhu na preberajúceho dlžníka len dlh žalobcu na nájomnom (istina pohľadávky), a nie aj príslušenstvo pohľadávky. Súd nižšej inštancie vychádzali z toho, že dlh je v dohode o prevzatí dlhu uvedený pevnou sumou, pričom v nej bolo uvedené, v akej výške je dlh žalobcu na nájomnom za jednotlivé mesiace (bez uvedenia poplatku z omeškania). Správnosť, či nesprávnosť záveru, či spolu s istinou prechádza dohodou o prevzatí dlhu na preberajúceho dlžníka aj príslušenstvo, môže dovolací súd skúmať výlučne v prípade dovolania prípustného podľa § 421 ods. 1 C.s.p., nie však v prípade dovolania, ktoré sa opiera o dovolací dôvod podľa § 431 C.s.p., v zmysle ktorého môže byť dovolanie prípustné výlučne podľa § 420 písm. f/ C.s.p.

6.2. Rovnako tak z rozhodnutí súdov nižšej inštancie je zrejmé, prečo považovali pohľadávku žalovaného za existujúcu, hoci odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že táto pohľadávka je nižšia, než tvrdil žalovaný. Aj výška pohľadávky žalovaného ustálená odvolacím súdom prevyšovala pohľadávku žalobcu, ktorá tak podľa názoru dovolacieho súdu zanikla započítaním v dôsledku započítacieho prejavu žalovaného. Dovolateľ síce tvrdil, že v dôsledku ním tvrdenej spornosti pohľadávky žalovaného táto nebola spôsobilá na započítanie, avšak týmto tvrdením týkajúcim sa (nesprávneho) právneho posúdenia veci sa dovolací súd nemôže zaoberať pri posudzovaní prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p.

6.3. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu, že jeho dlh na nájomnom predstavoval sumu 1 381,13 eur a nie sumu 2 619,50 eur uvedenú v dohode o prevzatí dlhu, keď žalovanému uhradil v období od 19. februára 2015 do 1. júla 2015 sumu 1 565,- eur, dovolací súd konštatuje, že nemôže v dovolacom konaní preskúmať správnosť jeho tvrdenia (k tomu viď ustanovenie § 442 C.s.p.). Napriek tomu však považuje za potrebné uviesť, že tento záver vyplýva aj z procesnej aktivity žalobcu počas sporu (najmä počas konania vedeného na súde prvej inštancie), keď pre jeho úspech v spore a pre preukázanie, že pohľadávka žalovaného zanikla, resp. pokiaľ ide o poplatok z omeškania, že ani nevznikla, nepostačuje, aby uviedol čiastočné úhrady žalovanému očakávajúc, že súd bude iniciatívne skúmať, ktorý dlh čiastočnými úhradami žalobca splnil, prípadne že bude povinnosťou žalovaného, aby súdu preukázal, ktorý dlh žalobca čiastočnými úhradami (čiastočne) splnil. Naopak bolo povinnosťou žalobcu uviesť, ktorý dlh jednotlivými čiastočnými úhradami plnil, keďže je to práve dlžník, kto musí disponovať vedomosťou, ktorý záväzok plní (a ktorý predtým riadne a včas nesplnil). Aj podľa právnej úpravy dlžník určuje, ktorý záväzok voči veriteľovi plní, a či plní na istinu pohľadávky alebo jej príslušenstvo (k tomu viď ustanovenie § 330 Obchodného zákonníka). Žalobca však v spore vôbec neuviedol, aký dlh mal svojimi čiastočnými úhradami plniť, preto nemôže obstať jeho tvrdenie o nepreskúmateľnosti rozhodnutí súdov nižšej inštancie. Rovnako tak neobstojí tvrdenie dovolateľa, že na jeho ťarchu nemôžu byť nesprávnosti v účtovníctve žalovaného, keďže bolo výlučne v jeho moci určiť, aký záväzok plní jednotlivými čiastočnými úhradami, a následne bolo výlučne na ňom, aby takéto tvrdenie uviedol súdom nižšej inštancie pred koncentráciou konania (k čomu však nedošlo - pozn. dovolacieho súdu). Uvedené platí o to viac v situácii, keď je žalobca zastúpený advokátkou, ktorá mu mala v spore poskytnúť kvalifikovanú právnu pomoc.

6.4. Záverom dovolací súd uvádza, že právo na spravodlivý súdny proces neznamená právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Uvedený záver je plne aktuálny aj v rozhodovanej veci.

7. Na základe vyššie uvedeného (viď body 5. a 6. vyššie) dovolací súd konštatuje, že konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté namietanou vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f/ C.s.p.

8. Nakoľko konanie pred odvolacím súdom nebolo poznačené namietanou vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f/ C.s.p., najvyšší súd dovolanie žalobcu odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

9. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

10. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.